

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Kateřiny Šimáckové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobce: I. Č., zastoupeného Mgr. Ing. Danielem Keprtou, advokátem, se sídlem Dlouhá 6, Ostrava, proti žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 8. 2007, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 8. 2012, č. j. 43 Ad 43/2010 - 128,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalovaná zamítla napadeným rozhodnutím ze dne 1. 8. 2007, č. j. X, žádost žalobce o částečný invalidní důchod při pracovním úrazu pro nesplnění podmínek § 43 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), a to s odůvodněním, že žalobce není částečně invalidní v souvislosti s úrazem, ale je nadále částečně invalidní podle § 44 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění pro obecnou chorobu a jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti poklesla o 35 %. Tento závěr žalované byl potvrzen rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2009, č. j. 43 Cad 172/2007 - 58.

[2] Citovaný rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2009 ke kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 27. 10. 2010, č. j. 6 Ads 49/2010 - 99, zrušil, rozsudek krajského soudu byl totiž nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť se nevypořádal s některými důkazními návrhy žalobce. Jako důvodné shledal Nejvyšší správní soud stížnostní námitky žalobce, které se týkaly neprovedení navržených důkazů, neodůvodnění jejich neprovedení, případně nedostatečného

vypořádání se s důkazem provedeným před soudem. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek v té části, kde konstatoval, že posudky posudkových komisí Ministerstva práce a sociálních věcí jsou celistvé, úplné a přesvědčivé, a argumentačně toto své konstatování podložil, je zákonný a správný. Krajský soud v odůvodnění rozsudku však nic neuvedl o návrhu žalobce na provedení důkazu o preventivních zdravotních prohlídkách a nijak nereagoval na provedený důkaz spočívající v dohodě žalobce se zaměstnavatelem o poskytnutí náhrady za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti. Krajský soud tedy tím, že se náležitě nevypořádal s opakovanými důkazními návrhy žalobce, zasáhl do práva stěžovatele na spravedlivý proces, vyplývajícího z čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 Úmluvy o ochraně základních práv a lidských svobod, a způsobil nepřezkoumatelnost svého rozsudku pro nedostatek důvodů. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil. Nejvyšší správní soud se ve výše citovaném rozsudku dále zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného správního rozhodnutí, kterou shledal nedůvodnou. Nejvyšší správní soud rovněž zhodnotil závěry krajského soudu ohledně vysvětlení, zda má snížení zdravotní způsobilosti stěžovatele zásadní příčinu v pracovním úrazu, a shledal tyto závěry dostatečně a přesvědčivě odůvodněnými.

[3] Krajský soud v Ostravě pak v souladu se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu vydal dne 20. 8. 2012, pod č. j. 43 Ad 43/2010 - 128, nový rozsudek ve věci, v němž se vypořádal s důkazními návrhy žalobce. S ohledem na to, že posudky posudkových komisí Ministerstva práce a sociálních věcí splňují požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti, návrhy na dokazování dotazem o preventivních prohlídkách žalobce a znaleckým posudkem shledal krajský soud jako nadbytečné. Doplnění dokazování výsledkem členů posudkových komisí v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu shledal jako nepřipustné. Důkaz dohodou mezi žalobcem a jeho zaměstnavatelem krajský soud provedl a zhodnotil. Po doplnění zmíněných argumentů pak krajský soud opětovně žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[4] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž uvedl, že rozsudek krajského soudu napadá z důvodů, že krajský soud nesprávně zjistil skutkový stav z provedených důkazů a neprovedl stěžovatelem navrhované důkazy. Stěžovatel rozsáhle polemizoval se závěry posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, které jsou podle něj neurčité a v rozporu s realitou. Stěžovatel rovněž krajskému soudu vytýkal, že neprovedl stěžovatelem navržené důkazy. Krajský soud neprovedl ani důkaz dohodou o poskytování náhrady za ztrátu na výděлку. Dále stěžovatel namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu, neboť z něj nevyplývají konkrétní důvody rozhodnutí. Stěžovatel rovněž polemizoval s tím, že nebyl proveden důkaz znaleckým posudkem. Stěžovatel nesouhlasil s tím, že mu nebylo umožněno uplatňovat dotazy na členy posudkové komise, čímž byla popřena bezprostřednost provádění důkazu a ústnost soudního jednání. Ze všech těchto důvodů pak stěžovatel navrhl, aby byl napadený rozsudek krajského soudu Nejvyšším správním soudem zrušen a věc vrácena krajskému soudu zpět k dalšímu řízení.

[5] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel je podle § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“) osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo,

a tuto kasační stížnost podal včas. V kasační stížnosti uplatňuje stěžovatel námitky z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud pro některé z těchto důvodů kasační stížnost shledává přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[6] Nejvyšší správní soud s ohledem na to, že se jedná o opakovanou kasační stížnost, nejprve posuzoval přípustnost jednotlivých stížnostních námitek, tedy z hlediska § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.

[7] Zruší-li Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. rozsudek krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, zaváže jej současně podle § 110 odst. 3 s. ř. s. svým právním názorem pro další postup či rozhodnutí. Závazným právním názorem se podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozumí ve zrušujícím rozsudku vyjádřený závěr o aplikaci a interpretaci práva, jež bylo nebo mělo být užito v rozhodované věci a jímž se soud zabýval ke kasačním námitkám nebo jímž se zabýval nad rámec kasačních námitek v mezích ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.

[8] Možnost účastníků řízení napadnout nové rozhodnutí krajského soudu je omezena ustanovením § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., podle něhož je kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05, (rozhodnutí Ústavního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz/>) zajišťuje toto ustanovení, aby se Nejvyšší správní soud nemusel zabývat znovu věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor vyslovil, a to v situaci, kdy se tímto právním názorem krajský soud řídil. Podrobit takovéto rozhodnutí novému přezkumu v rámci řízení o kasační stížnosti by postrádalo smysl, neboť ve svých důsledcích by v případě připuštění nového přezkumu mohly nastat toliko dvě možné situace. Buď by kasační soud setrval na svém původním názoru, takže by věcné projednání kasační stížnosti nemělo pro stěžovatele žádný význam, nebo by vyslovil právní názor jiný, takže by postupně rozličnými právními názory zcela rozvrátil právní jistotu a popřel princip předvídatelnosti soudních rozhodnutí.

[9] Podle těchto zásad postupoval rozšířený senát v usnesení ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 - 56, publ. pod č. 1723/2008 Sb. NSS, v němž uvedl, že „*zruší-li Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti rozhodnutí krajského soudu, je vysloveným právním názorem vázán nejen krajský soud, ale také Nejvyšší správní soud sám, rozhoduje-li za jinak nezměněných poměrů v téže věci o kasační stížnosti proti novému rozhodnutí krajského soudu. Změny původně vysloveného právního názoru se senát, který o nové kasační stížnosti rozhoduje, nemůže domoci ani předložením věci rozšířenému senátu postupem podle § 17 s. ř. s.*“ (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[10] Lze tedy konstatovat, že ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. obecně vyjadřuje nepřipustnost kasačních stížností směřujících proti rozhodnutím soudů vydaným po předchozím zrušení jejich původních rozhodnutí Nejvyšším správním soudem. Tato zásada nepřipustnosti kasačních stížností je prolomena jen v případech, kdy je namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozhodnutí. Ze zákazu opakované kasační stížnosti pak judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. výjimky, jejichž respektování znamená dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva.

[11] Není pochyb o tom, že ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., jak bylo vyloženo shora citovanou judikaturou, brání Nejvyššímu správnímu soudu v tom, aby se v řízení o opakované kasační stížnosti za nezměněného skutkového a právního stavu vyjadřoval k námitkám, které ve svém dřívějším rozsudku označil za nedůvodné, neboť také tímto závěrem svého předchozího rozsudku v dané věci je vázán.

[12] Nejvyšší správní soud tedy považuje za nepřipustné námitky stěžovatele ohledně závěrů posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, ohledně nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu a dále námitku nemožnosti uplatňovat dotazy na členy posudkové komise, neboť tyto stížnostní námitky stěžovatele jsou nepřipustné vzhledem k tomu, že již byly vypořádány v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2010, č. j. 6 Ads 49/2010 - 99.

[13] Nejvyšší správní soud naopak shledává přípustnou stížnostní námitku, že krajský soud neprovedl stěžovatelem navržené důkazy, a to důkaz dohodou o poskytování náhrady za ztrátu na výdělků a důkaz znaleckým posudkem.

[14] K stížností námitce neprovedení důkazu dohodou o poskytování náhrady za ztrátu na výdělků Nejvyšší správní soud uvádí, že tato námitka není důvodná, neboť krajský soud tento důkaz provedl a zohlednil na straně 6 napadeného rozsudku. Ve svém odůvodnění krajský soud odkázal na závěry obou posudkových komisí, z nichž vyplynulo, že následné snížení zdravotní způsobilosti žalobce nemá příčinu v pracovním úrazu. Na tomto závěru nic nemění ani existence dohody, v níž se účastníci dohodli bez jakéhokoli odborného posouzení jinak.

[15] Další námitkou poukazoval stěžovatel na to, že krajský soud nenechal provést znalecký posudek, ačkoli to stěžovatel navrhoval. Ohledně tzv. opomenutých důkazů odkazuje Nejvyšší správní soud na svou konstantní judikaturu a judikaturu Ústavního soudu – např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2009, č. j. 6 As 25/2009 - 193, a ze dne 5. 5. 2010, č. j. 6 Ads 178/2009 - 63, či nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. III. ÚS 61/94, a ze dne 18. 4. 2001, sp. zn. I. ÚS 549/2000. Nejvyšší správní soud upozorňuje na to, že stěžovatel nemá právní nárok na to, aby soud provedl veškeré důkazy, které v řízení navrhne. V případě neprovedení navržených důkazů je však

soud povinen odůvodnit, proč k jejich provedení nepřistoupil. V posuzovaném případě krajský soud ve svém rozsudku přesvědčivě vysvětlil, proč navržený znalecký posudek nebyl v řízení před krajským soudem proveden.

[16] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že se krajský soud v napadeném rozsudku nedopustil pochybení, pro něž by bylo namístě tento rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení, proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu podle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalované rovněž právo na náhradu nákladů nenáleží, neboť přiznání nákladů řízení správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění je podle § 60 odst. 2 s. ř. s. vyloučeno. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalovaná, přestože měla ve věci plný úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejdou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. dubna 2013

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda

senátu